

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยกำหนดระเบียบวิธีวิจัยตามประเด็นดังต่อไปนี้

- 3.1 วิธีดำเนินการวิจัย
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.6 การนำเสนอข้อมูล

โดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 วิธีดำเนินการวิจัย

3.1.1 รูปแบบการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ จากแหล่งข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยศึกษาความพึงพอใจและความคาดหวังด้วยแบบสอบถามจากประชาชนในท้องถิ่นภาคตะวันออกเฉียงเหนือ และการสัมภาษณ์ผู้ประกอบการสื่อท้องถิ่น ประชาชนที่เปิดรับสื่อท้องถิ่น และเก็บรวบรวมข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง โดยแบ่งขั้นตอนการวิจัยออกเป็น 5 ขั้นตอน ดังนี้

3.1.1.1 ศึกษาสถานการณ์การสื่อสารสุขภาพของสื่อท้องถิ่น โดยการวิเคราะห์เนื้อหาด้านสุขภาพที่ปรากฏบนสื่อท้องถิ่น ได้แก่ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าวหรือเสียงตามสายในชุมชน

3.1.1.2 ศึกษาความพึงพอใจและความคาดหวังของประชาชนในการสื่อสารสุขภาพของสื่อท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยใช้แบบสอบถามประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา จำนวน 400 คน

3.1.1.3 ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการสื่อสารสุขภาพของสื่อท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างประชาชนที่อาศัยอยู่ในภาค

ตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 80 คน

3.1.1.4 ศึกษาบทบาทและปัญหา อุปสรรคของสื่อท้องถิ่นที่มีบทบาทเป็นนักสื่อสารสุขภาพในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง จากผู้ประกอบการสื่อท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 20 คน

3.1.1.5 การถ่ายทอดรูปแบบการนำเสนอการสื่อสารสุขภาพที่เหมาะสมกับประชาชนในท้องถิ่นของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยการจัดเวทีประชาคมจำนวน 1 ครั้ง เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้การนำเสนอเนื้อหาด้านสุขภาพ

3.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

3.1.2.1 ในงานวิจัยนี้ ได้กำหนดประชากรจำนวนทั้งสิ้น 3 กลุ่ม ดังนี้

1) สื่อท้องถิ่น ได้แก่ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว ซึ่งเป็นสื่อที่เปิดให้บริการภายในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา

2) สื่อท้องถิ่นที่ทำหน้าที่เป็นนักสื่อสารสุขภาพ ได้แก่ นักจัดรายการวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก นักจัดรายการวิทยุชุมชน ผู้รับผิดชอบการออกอากาศหอกระจายข่าวหรือเสียงตามสาย ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น ซึ่งทำหน้าที่เผยแพร่ข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพอนามัยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา

3) ประชาชนที่เปิดรับสื่อท้องถิ่นและอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 2 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดขอนแก่นและจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งมีอายุระหว่าง 18 – 50 ปี

3.1.2.2 กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย ผู้วิจัยใช้การสุ่มแบบไม่อาศัยความน่าจะเป็น (Non – Probability Sampling) ด้วยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ดังนี้

(1) สื่อท้องถิ่น ได้แก่ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว โดยกำหนดให้สื่อท้องถิ่นทั้ง 5 ประเภทเป็นกลุ่มตัวอย่าง จังหวัดละ 1 สื่อ รวมจำนวนทั้งสิ้น 10 สื่อ ประกอบด้วย

1.1) หนังสือพิมพ์โคราชคนอีสาน จังหวัดนครราชสีมา

1.2) หนังสือพิมพ์ไทยเสรี จังหวัดขอนแก่น

1.3) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ออกอากาศ 3 ระบบ ได้แก่ ระบบ A.M. 729 KHZ. ระบบ F.M. 106.25 MHZ. และระบบ F.M. 105.25 MHZ. จังหวัดนครราชสีมา

1.4) สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ออกอากาศ 2 ระบบ ได้แก่ ระบบ A.M. 648 KHZ. และระบบ F.M. 99.50 MHZ. จังหวัดขอนแก่น

1.5) จุดปฏิบัติการเรียนรู้วิทยุชุมชนภูมิปัญญาคนพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

1.6) สถานีวิทยุชุมชน ขก. 100 FM 100 MHz จังหวัดขอนแก่น

1.7) โคราช เคเบิลทีวี (KCTV) จังหวัดนครราชสีมา

1.8) ขอนแก่นเคเบิลทีวี (KTV) จังหวัดขอนแก่น

1.9) หอกระจายข่าวหมู่ 1 ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

1.10) หอกระจายข่าวหมู่ 2 ตำบลในเมือง อำเภอพิมาย จังหวัดนครราชสีมา

1.11) หอกระจายข่าวหมู่ 4 ตำบลบ้านไผ่ อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น

1.12) หอกระจายข่าวหมู่ 2 บ้านฝ้อ เทศบาลตำบลพระลับ อำเภอเมืองขอนแก่น จังหวัดขอนแก่น

(2) สื่อท้องถิ่นที่ทำหน้าที่เป็นนักสื่อสารสุขภาพ ได้แก่ นักจัดรายการวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก นักจัดรายการวิทยุชุมชน ผู้รับผิดชอบการออกอากาศหอกระจายข่าวหรือเสียงตามสาย ผู้สื่อข่าวและบรรณาธิการหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จำนวน 20 คน ตามภาคผนวก ง

(3) ประชาชนที่เปิดรับสื่อท้องถิ่นและอาศัยอยู่ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา มีอายุระหว่าง 18 – 50 ปี ผู้วิจัยแบ่งประชาชนออกเป็น 2 กลุ่ม ดังต่อไปนี้

กลุ่มที่ 1 ศึกษาความพึงพอใจและความคิดเห็น ในการทำหน้าที่สื่อสารสุขภาพของสื่อท้องถิ่น โดยการศึกษาความพึงพอใจของประชาชนในการสื่อสารสุขภาพของสื่อท้องถิ่น ผู้วิจัยนำไปหาตัวอย่างโดยใช้ตาราง Table for Determinating Sample size Form a Given Population (Taro Yamane) ด้วยความเชื่อมั่น 95% จะได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นตัวแทนของประชากรใน 2 จังหวัด จำนวน 400 คน (เฉลี่ยจังหวัดละ 200 คน) ดังนี้

1) จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่จำนวนมาก 5 อันดับแรก ได้แก่

1.1) อำเภอเมืองขอนแก่น มีประชากรจำนวน 161,963 คน

1.2) อำเภอน้ำพอง มีประชากรจำนวน 92,819 คน

1.3) อำเภอหนองเรือ มีประชากรจำนวน 83,203 คน

1.4) อำเภอชุมแพ มีประชากรจำนวน 81,725 คน

1.5) อำเภอพล จำมีประชากรนวน 75,029 คน

2) จังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างจากจำนวนประชากรที่มีจำนวนมาก 5 อันดับแรก

- 2.1) อำเภอเมืองนครราชสีมา มีประชากรจำนวน 194,169 คน
- 2.2) อำเภอพิมาย มีประชากรจำนวน 120,813 คน
- 2.3) อำเภอปากช่อง มีประชากรจำนวน 115,439 คน
- 2.4) อำเภอด่านขุนทด มีประชากรจำนวน 107,544 คน
- 2.5) อำเภอโนนสูง มีประชากรจำนวน 86,891 คน

(ที่มาของข้อมูล : สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย, 2554)

กลุ่มที่ 2 ศึกษาความคิดเห็นของประชาชนในการสื่อสารสุขภาพของสื่อท้องถิ่น โดยการสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างประชาชนที่อาศัยอยู่ในจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา จำนวนทั้งสิ้น 80 คน แบ่งเป็นจังหวัดละ 40 คน ซึ่งในแต่ละจังหวัดจะประกอบด้วย 5 อำเภอ อำเภอละ 8 คน ทั้งนี้ จังหวัดขอนแก่น ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากประชากรในอำเภอที่มีจำนวนประชากรที่มีจำนวนมาก 5 อันดับแรก ได้แก่

- 1) อำเภอเมืองขอนแก่น
- 2) อำเภอน้ำพอง
- 3) อำเภอหนองเรือ
- 4) อำเภอชุมแพ
- 5) อำเภอพล

จังหวัดนครราชสีมา ดำเนินการคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจงจากประชากรที่มีจำนวนประชากรที่มีจำนวนมาก 5 อันดับแรก ได้แก่

- 1) อำเภอเมืองนครราชสีมา
- 2) อำเภอปากช่อง
- 3) อำเภอพิมาย
- 4) อำเภอด่านขุนทด
- 5) อำเภอโนนสูง

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ กำหนดให้มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบบวิเคราะห์เนื้อหา และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง (แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างมีจำนวน 2 ฉบับ) ดำเนินการเก็บรวบรวมจากประชาชน และสื่อท้องถิ่นที่ทำหน้าที่เป็นนักสื่อสารสุขภาพ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.2.1 แบบสอบถามแนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยกำหนดประเด็นในการศึกษาสามารถแบ่งออกเป็น 4 ประเด็น ดังนี้

3.2.1.1 ข้อมูลเกี่ยวกับผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 4 ข้อ

3.2.1.2 พฤติกรรมการเปิดรับข้อมูลข่าวสารทั่วไป และข้อมูลข่าวสารด้านสุขภาพจากสื่อท้องถิ่น จำนวน 7 ข้อ

3.2.1.3 ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อสื่อท้องถิ่นในการนำเสนอเนื้อหาสุขภาพอนามัย จำนวน 47 ข้อ โดยสามารถแบ่งเป็นประเด็นย่อยได้ 5 ประเด็นย่อย ได้แก่

1) ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อคุณสมบัติด้านข้อมูลที่ได้รับจากสื่อท้องถิ่น จำนวน 13 ข้อ

2) ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อประโยชน์ที่ได้รับจากการเปิดรับข่าวสารด้านสุขภาพอนามัยท้องถิ่น จำนวน 6 ข้อ

3) ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อคุณสมบัติทางกายภาพของสื่อท้องถิ่น จำนวน 4 ข้อ

4) ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อคุณภาพของเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากสื่อท้องถิ่น จำนวน 12 ข้อ

5) ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อจำนวนหรือปริมาณของเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากสื่อท้องถิ่น จำนวน 12 ข้อ

3.2.1.4 ข้อเสนอแนะต่อการพัฒนาสื่อท้องถิ่นในการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการ

แบบสอบถามดังกล่าว ใช้แบบวัดทัศนคติแบบ Likert Scale ซึ่งมีทางเลือกตอบ 5 ระดับจาก เห็นด้วยน้อยที่สุดหรือไม่เห็นด้วย ไปถึงเห็นด้วยมากที่สุด และคำถามปลายเปิดเพื่อให้ข้อเสนอแนะ กำหนดเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2538)

ระดับความพึงพอใจ / ความคาดหวัง	ระดับคะแนน
พึงพอใจมากที่สุด / คาดหวังมากที่สุด	5
พึงพอใจมาก / ความหวังมาก	4
เฉย ๆ / ปานกลาง	3
พึงพอใจน้อย / คาดหวังน้อย	2
พึงพอใจน้อยที่สุด / คาดหวังน้อยที่สุด	1

การแปลผลแบบสอบถามความพึงพอใจและความคาดหวังได้แบ่งเป็น 5 ระดับ คือ พึงพอใจมากที่สุด / คาดหวังมากที่สุด พึงพอใจมาก / ความหวังมาก เฉย ๆ / ปานกลาง พึงพอใจน้อย / คาดหวังน้อย และพึงพอใจน้อยที่สุด / คาดหวังน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การพิจารณาความพึงพอใจและความคาดหวังจากการคำนวณอันตรภาค ดังนี้

สูตรการคำนวณอันตรภาคชั้น

คะแนนสูงสุด	5	คะแนน
คะแนนต่ำสุด	1	คะแนน
พิสัย (Range)	$\frac{5-1}{5} = 0.80$	
อันตรภาคชั้น	$\frac{5}{5} = 0.80$	

จากเกณฑ์การพิจารณาดังกล่าวสามารถกำหนดระดับความพึงพอใจและความคาดหวังได้ ดังนี้

1.00 – 1.80	หมายถึง	พึงพอใจน้อยที่สุด / คาดหวังน้อยที่สุด
1.81 – 2.60	หมายถึง	พึงพอใจน้อย / คาดหวังน้อย
2.61 – 3.40	หมายถึง	เฉย ๆ / ปานกลาง
3.41 – 4.20	หมายถึง	พึงพอใจมาก / ความหวังมาก
4.21 – 5.00	หมายถึง	พึงพอใจมากที่สุด / คาดหวังมากที่สุด

สำหรับการแปลความหมายค่าร้อยละ จากแบบสอบถามใช้เกณฑ์ดังต่อไปนี้

น้อยกว่า	ร้อยละ 20	หมายถึง น้อยที่สุด
	ร้อยละ 40	หมายถึง น้อย
	ร้อยละ 60	หมายถึง ปานกลาง
	ร้อยละ 80	หมายถึง มาก
ตั้งแต่	ร้อยละ 80 ขึ้นไป	หมายถึง มากที่สุด

3.3.2 แบบวิเคราะห์เนื้อหา

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์เนื้อหาที่ปรากฏทางสื่อท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ที่คัดเลือกมาเป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยวิเคราะห์ข้อมูลตามประเด็นที่กำหนดไว้ต่อไปนี้

3.3.2.1 โครงสร้างการบริหาร ได้แก่ การบริหารงานของสื่อดังกล่าว ลักษณะการเป็นเจ้าของ

3.3.2.2 สัดส่วนของเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยเมื่อเทียบกับเนื้อหาส่วนอื่น ๆ ที่ปรากฏในสื่อประเภทดังกล่าว

3.3.2.3 ประเภทของเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยที่นำเสนอสู่ประชาชน (การเป็นข่าว ความรู้ ความคิดเห็น หรือการโฆษณาประชาสัมพันธ์)

3.3.2.4 ลักษณะของเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัย (เช่น นำเสนอเรื่องโรคภัยไข้เจ็บ การออกกำลังกาย ข้าราชการโรค อาหารเพื่อสุขภาพ อาหารเสริม ฯลฯ เป็นต้น)

3.3.2.5 ปริมาณ ความถี่ จำนวนเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัย

3.2.3 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างประชาชนที่เปิดรับเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยจากสื่อท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เพื่อรวบรวมความคิดเห็นต่อการนำเสนอเนื้อหาสุขภาพอนามัยของสื่อท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยแบ่งประเด็นศึกษาออกเป็น 6 ประเด็นหลัก ดังนี้

3.2.3.1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์

3.2.3.2 ข้อมูลด้านสถานการณ์สุขภาพอนามัยในชนบท

3.2.3.3 ข้อมูลด้านการเปิดรับสื่อท้องถิ่น

3.2.3.4 ข้อมูลด้านการทำหน้าที่สื่อสารสุขภาพของสื่อท้องถิ่นของกลุ่มตัวอย่างในปัจจุบัน

3.2.3.5 ข้อมูลด้านความคาดหวังของกลุ่มตัวอย่าง

3.2.3.6 ข้อมูล / ความคิดเห็นอื่น ๆ

3.2.4 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสื่อท้องถิ่น

ผู้วิจัยใช้แบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างแก่สื่อท้องถิ่นในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่ทำ ได้แก่ จังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา เพื่อรวบรวมความคิดเห็นของประชาชนในการสื่อสารสุขภาพของสื่อท้องถิ่น โดยประเด็นในการสัมภาษณ์ดังต่อไปนี้

3.2.4.1 สื่อท้องถิ่น (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว) มีการจัดสรรเนื้อหาต่าง ๆ อย่างไร

3.2.4.2 เนื้อหาที่ปรากฏผ่านทางสื่อ (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว) ของท่านมีส่วนเนื้อหาในแต่ละส่วนอย่างไร

3.2.4.3 หากมีการปรับเปลี่ยนเนื้อหาของ (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว) หรือปรับเปลี่ยนสัดส่วนของเนื้อหา จะปรับเปลี่ยนเพราะปัจจัยใด (ความนิยมของตลาด นโยบายผู้บริหาร สถานการณ์ทางสังคม ฯลฯ)

3.2.4.4 สื่อท้องถิ่น (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว) มีรายการที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยหรือไม่

1) กรณีที่มีการนำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

1.1) เนื้อหาด้านสุขภาพที่ปรากฏผ่านสื่อท้องถิ่น (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว) มีจำนวนมากน้อยเพียงใดและมีลักษณะใด

1.2) เพราะเหตุใดสื่อท้องถิ่น (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว) จึงมีแนวนโยบายที่จะนำเสนอเนื้อหา ด้านสุขภาพ

1.3) เนื้อหาที่นำเสนอของสื่อท้องถิ่น (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว) เป็นเนื้อหาลักษณะใดบ้าง เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัยในประเด็นใด

2) กรณีที่ไม่มีการนำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

2.1) สื่อท้องถิ่น (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว) เคยนำเสนอข่าวที่มีเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยหรือไม่ และเหตุใดปัจจุบันจึงไม่นำเสนอการนำเสนอเนื้อหาเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย

2.2) ในอนาคตสื่อท้องถิ่น (หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น หอกระจายข่าว) มีแนวโน้มที่จะมีการนำเสนอข่าวเพื่อสุขภาพอนามัยหรือไม่ เพราะอะไร

3.2.4.5 ท่านคิดว่า ปัจจุบัน ประชาชนในท้องถิ่น (ได้แก่ประชาชนในจังหวัดขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา) มีความต้องการเนื้อหาข่าวเกี่ยวกับสุขภาพอนามัยมากน้อยเพียงใด ถ้าหากมีความมีเนื้อหาประเภทใด เนื้อหาควรเป็นไปในลักษณะใด

3.3 การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพในชนบท ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถาม แบบวิเคราะห์เนื้อหา แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างประชาชน และแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสื่อท้องถิ่น ผู้วิจัยกำหนดให้มีการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือการวิจัย ดังนี้

3.3.1 แบบสอบถาม

3.3.1.1 การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) เมื่อสร้างคำถาม จัดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสอบถามแล้ว ทีมวิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยนำแบบสอบถามเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านสถิติและการประเมินหลักสูตร จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยหรือไม่ ตลอดจนภาษาที่ใช้ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป โดยผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัยลักษณ์ งามมงคล คณบดีคณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3.3.1.2 การทดสอบความเชื่อมั่น (Reliability) ได้อาศัยวิธีการทดสอบก่อน (Pre – Test) กับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน 1 ครั้ง โดยทดสอบกับกลุ่มประชากรทั่วไปที่มีคุณสมบัติใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างแล้วนำมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยวิธีการใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์ Cronbach's Alpha ทีมวิจัยใช้ฟังก์ชันการวิเคราะห์ความน่าเชื่อถือ (Reliability Analysis) ด้วยโปรแกรม SPSS v. 19.0 เป็นเครื่องมือในการคำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ผลการคำนวณปรากฏดังนี้

ตารางที่ 3.1 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability)

คำถาม	Cronbach's alpha
แนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	
ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อเหตุผล / ปัจจัยของการเลือกใช้สื่อดังกล่าว	0.7313
ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อประโยชน์และความสนใจในเนื้อหาสุขภาพในสื่อท้องถิ่น	0.7431
ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อปัญหาและอุปสรรคในการใช้สื่อท้องถิ่นเพื่อสุขภาพ	0.7225
ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อความเหมาะสมและคุณภาพของเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัย	0.7692
ความพึงพอใจและความคาดหวังต่อจำนวนหรือปริมาณของเนื้อหาด้านสุขภาพอนามัยที่ได้รับจากสื่อท้องถิ่น	0.7721
ความเชื่อมั่นทั้งฉบับ	0.7476

จากตารางที่ 3.1 การวิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น พบว่า แบบสอบถามในแต่ละประเด็นมีค่าความเชื่อมั่น อยู่ระหว่าง 0.7225 - 0.7721 โดย Jump (1978) ได้กำหนดว่างานวิจัยเชิงสำรวจ (Exploratory Research) ถ้ามีค่า มากกว่าและเท่ากับ 0.7000 แสดงว่ามีความเชื่อมั่น ซึ่งคำถามในแต่ละประเด็นอยู่ในช่วงดังกล่าว จึงถือได้ว่า คำถามในแต่ละประเด็นมีความน่าเชื่อถือสูง หากพิจารณาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับมีค่าความเชื่อมั่น 0.7476 แสดงว่าแบบสอบถามทั้งฉบับมีความเชื่อมั่นสูงด้วยเช่นกัน

3.3.2 แบบวิเคราะห์เนื้อหา

ในการทดสอบความเชื่อมั่นของแบบวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้นำแบบวิเคราะห์เนื้อหาให้ผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อมวลชนจำนวน 1 ท่านพิจารณาให้คำแนะนำเกี่ยวกับความครอบคลุมของประเด็นวิเคราะห์ ความชัดเจนของประเด็นและภาษาที่ใช้ และความเหมาะสมของแนวทางในการวิเคราะห์ ส่วนในการทดสอบความเที่ยงตรงของแบบวิเคราะห์เนื้อหา ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำแบบวิเคราะห์เนื้อหาไปทดสอบวิเคราะห์เนื้อหารายการวิทยุกระจายเสียงของสถานีวิทยุกระจายเสียงจำนวน 1 แห่ง และวิเคราะห์เนื้อหาทางหนังสือพิมพ์ท้องถิ่น จำนวน 1 ฉบับ จากนั้น จึงนำผลที่ได้มาปรับปรุงแก้ไขวิธีการวิเคราะห์ให้ชัดเจน และสามารถวัดผลได้ครอบคลุมวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ให้มากขึ้น

3.3.3 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างประชาชน

การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) เมื่อผู้วิจัยสร้างคำถาม จัดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างประชาชนแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างประชาชนเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านสุขภาพ จำนวน 1 ท่าน เพื่อให้คำแนะนำในการปรับแก้ไข และตรวจสอบความถูกต้องความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยหรือไม่ ตลอดจนภาษาที่ใช้ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป โดยผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัยลักษณ์มล จ่างมกล คณบดีคณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3.3.4 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสื่อท้องถิ่น

การทดสอบความเที่ยงตรง (Validity) เมื่อผู้วิจัยสร้างคำถาม จัดรูปแบบและโครงสร้างของแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสื่อท้องถิ่นแล้ว ผู้วิจัยได้ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาโดยนำแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสื่อท้องถิ่นเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านสื่อมวลชน จำนวน 1 ท่าน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของงานวิจัยหรือไม่ ตลอดจนภาษาที่ใช้ แล้วจึงนำมาปรับปรุงแก้ไขเพื่อดำเนินการในขั้นต่อไป โดยผู้เชี่ยวชาญที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจสอบเครื่องมือการวิจัย คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วลัยลักษณ์มล จ่างมกล คณบดีคณะวิทยาการสื่อสาร มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เก็บรวบรวมข้อมูลเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพจากแหล่งข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) และข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.4.1 ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) เป็นข้อมูลที่เก็บรวบรวมจากเอกสารที่เกี่ยวข้องในรูปแบบของเอกสาร วารสาร บทความ สิ่งพิมพ์อิเล็กทรอนิกส์ และเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสื่อสารสุขภาพ

3.4.2 ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) เป็นข้อมูลจากการสำรวจ (Survey Research) ด้วยแบบสอบถาม แบบวิเคราะห์เนื้อหา และแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้าง จำนวน 4 กลุ่ม ครอบคลุมประชากรทั้งหมด ได้แก่

3.4.2.1 แบบสอบถามแนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ จำนวน 400 คน

3.4.2.2 แบบวิเคราะห์เนื้อหาสื่อท้องถิ่น จำนวน 5 สื่อ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ท้องถิ่น สถานีวิทยุกระจายเสียงคลื่นหลัก สถานีวิทยุชุมชน เคเบิลทีวีท้องถิ่น และหอกระจายข่าว

3.4.2.3 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างประชาชนในการสื่อสารสุขภาพของสื่อท้องถิ่น จำนวน 80 คน

3.4.2.4 แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสื่อท้องถิ่น จำนวน 40 คน

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยเครื่องมือคือ แบบสอบถาม จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยข้อมูลเชิงปริมาณได้วิเคราะห์สถิติภาคบรรยาย ได้แก่ ความถี่ จำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ (Correlation Analysis) สำหรับข้อมูลเชิงคุณภาพนั้นใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญทางการสื่อสาร เมื่อนำข้อมูลเชิงปริมาณที่ได้จากแบบสอบถาม และข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากแบบสัมภาษณ์กึ่งโครงสร้างประชาชนในการสื่อสารสุขภาพของสื่อท้องถิ่น แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างสื่อท้องถิ่น และแบบวิเคราะห์เนื้อหาสื่อท้องถิ่น มาสังเคราะห์และบูรณาการเข้าด้วยกัน และนำเสนอเชิงพรรณนาความ

3.6 การนำเสนอข้อมูล

งานวิจัยเรื่อง แนวทางการส่งเสริมศักยภาพของสื่อท้องถิ่นเพื่อการสื่อสารสุขภาพในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผู้วิจัยได้นำเสนอข้อมูลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย โดยจำแนกผลการวิจัยออกเป็นบทต่าง ๆ ดังนี้

3.6.1 บทที่ 4 บทบาทของสื่อท้องถิ่นในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือในการสื่อสารสุขภาพ

3.6.2 บทที่ 5 ความต้องการและความคาดหวังของประชาชนในชนบทภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มีต่อสื่อท้องถิ่นและเนื้อหาสารเพื่อการสื่อสารสุขภาพ